

Patrimoni

Roda de converses per museïtzar el jaciment preiber de Sant Jaume

Aquest estiu s'ha realitzat la 21a campanya d'excavacions en aquesta fortificació de la primera edat de ferro, corresponent a un període anterior a l'iber, fa més de 2.500 anys, situat dalt d'un turó al municipi d'Alcanar

J. JOAQUIM BUJ
ALCANAR

L'arqueòloga Laura Álvarez perfila el seu treball final de màster (TFM) en Museologia a la Universitat de Barcelona (UB). La temàtica és la museïtzació del jaciment de Sant Jaume-Mas d'en Serrà d'Alcanar. Álvarez forma part del Grup de Recerca en Arqueologia Protohistòrica (GRAP) de la UB que du a terme les excavacions al jaciment canareu des de fa 21 anys.

«La perspectiva seria la de poder disposar d'una mena de Pla Director, pla de treball, o similar, de cara a la progressiva museïtzació del jaciment», comenta l'arqueòloga. «Com a part de la meua estratègia d'anàlisi per a elaborar el projecte, he explorat les perspectives i punts de vista sobre el tema de diferents perfils de població. Un d'ells és el del mateix equip d'excavació». A més de l'intercanvi d'opinions amb els companys del GRAP, Álvarez també ha realitzat reunions amb altres col·lectius del municipi per copsar les idees que la població té sobre com fer possible la museïtzació de l'espai.

Entre les necessitats que han sorgit estan la millora de l'accés, la protecció per evitar-ne espolis

Laura Álvarez, al centre de la imatge amb un barret marró, durant la visita anual al jaciment. FOTO: J. J. BUJ

o la implicació de la comunitat educativa per valorar el jaciment a l'hora de museïtzar-lo, entre moltes altres propostes. «Totes aquestes idees i d'altres meues les exposo al TFM. Són només les bases per treballar en l'elaboració del Pla Director de museïtzació, però no és, ni de bon tros, un pro-

jecte tancat. El seguirem ampliant de la mà de les entitats i persones interessades del poble, durant els pròxims anys. Ben aviat en podrem veure els primers resultats», manifesta Álvarez.

Durant les festes del Remei, a l'octubre, el director de les excavacions, David García, realitzarà

una xerrada per divulgar els resultats de la present campanya.

Una de les qüestions pendents d'esclarir, i que enguany s'ha resolt, eren les estructures descobertes el 2017 i que anaven per sota de les conegudes fins llavors. En un primer moment, es va considerar que podrien corres-

pondre a un període d'ocupació anterior. Les indagacions que s'han fet aquest estiu han desmentit aquesta possibilitat i apunten cap a uns murs que servirien per adaptar el turó de la muntanya a les dimensions que hauria de tenir la residència.

«És un procés semblant al dels marges que construeixen els pagesos per arrencar el terreny. La muntanya s'adapta a les necessitats de l'ésser humà i no les persones a la geologia del lloc, com abans», conclou García.

I si fos fenici?

Aquesta tècnica la trobem en altres indrets del Pròxim Orient, com ara Síria i Líbia, la qual cosa porta a pensar que l'ideòleg de la fortificació seria d'origen fenici. Aquesta circumstància, unida a la gran quantitat de restes de ceràmica fenícia barrejada amb l'autòctona, planteja als profans en la matèria la possibilitat que es tractés d'una factoria fenícia.

Els arqueòlegs no ho descarten, però ho tenen com a 'Pla B' perquè no hi ha prou evidències encara per poder-ho assegurar i prefereixen parlar d'hibridació cultural, o sigui, el resultat del contacte entre els preibers del territori i els fenicis que comerciaven per la Mediterrània.